

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa, mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2018. november 16. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A szolgálatban kötelességszegés vétsége és más bűncselekmény miatt **vádlott** ellen indított büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa 2018. július 10. napján kihirdetett 42.Kb.6/2018/9. számú ítéletét megváltoztatja.

A vádlottat az ellene szolgálatban kötelességszegés vétsége (Btk. 438. § (1) bekezdés) miatt emelt vád alól felmenti.

Az ítélet ellen fellebbezésnek van helye, amelyet a katonai ügyész, a vádlott és a védő a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül jelenthet be.

I n d o k o l á s :

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsa a 2018. július 10. napján kihirdetett 42.Kb.6/2018/9. számú ítéletével **vádlott**at bűnösnek mondta ki a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségében, ezért megrovásban részesítette. Ellenben felmentette az ellene a Btk. 345. §-ba ütköző hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt emelt vád alól.

Az elsőfokú tárgyaláson jelenlévő katonai ügyész háromnapos gondolkodási időt tartott fenn nyilatkozatának bejelentésére, majd az ítéletet tudomásul vette. A vádlott és védője az ítélet kihirdetését követően felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést az ítélet A./ része ellen, míg a B./ rész szerinti felmentő rendelkezést tudomásul vették.

A Fővárosi Törvényszék Katonai Tanácsának ítélete a felmentés körében 2018. július 10. napján jogerőre emelkedett.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.560/2018/1-I. számú átiratában a vádlott és védője felmentést célzó fellebbezését nem tartotta megalapozottnak. Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a bűnügyben releváns bizonyítékokat megvizsgálta, mérlegeléssel állapította meg a tényállást, amely felülbírálatra alkalmas. Hivatkozott arra is, hogy az eljáró katonai tanács indokolási kötelezettségének eleget tett, és okszerű következtetést vont a vádlott bűnösségére nézve, törvényesen minősítve elbírált katonai vétségét. Álláspontja szerint a vádlottnak és védőjének a kötelességszegő magatartás hiányát állító, a felmentést bűncselekmény hiányában kezdeményező fellebbezése nem foghat helyt. Ezért indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa az elsőfokú ítéletet hagyja helyben.

A védő utóbb csatolta fellebbezésének írásbeli indokolását. Kifejtett álláspontja szerint az ítélet tényállása iratellenes megállapítást tartalmaz. Vitatta, hogy a vádlott kötelezettsége lett volna a sétaudvar átvizsgálása, hivatkozva arra is, hogy a készenlétes felügyelői szolgálatot teljesítő vádlott

az udvar átvizsgálását nem is tudta volna megoldani. Utalt arra, hogy ezen kötelezettsége a szabályozásból sem vezethető le. Érvelt azzal is, hogy ha lett volna ilyen irányú kötelezettsége a vádlottnak, akkor a gondatlanságát kellene megállapítani, amely azonban a katonai vétség (1) bekezdés szerinti minősítése esetében nem pónalizált. Mindezek alapján indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a vádlottat az ellene emelt vád alól mentse fel.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a Be. 598. § (1) bekezdés b./ pontja szerinti eljárásban az elsőfokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt a Be. 590. § (8) bekezdése értelmében korlátozottan bírálta felül. Felülbírlata nem terjedt ki az elsőfokú ítélet felmentő rendelkezésére, hiszen az ellen a jogosultak nem fellebbeztek.

A másodfokú bíróság a felülbírlat során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság az eljárási szabályokat betartotta, ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett. A vádlott mind a nyomozás során, mind a tárgyaláson tagadta a bűncselekmény elkövetését, írásban tett vallomást. Felolvasott írásbeli vallomásában érdemi védekezést terjesztett elő, hangsúlyozva, hogy készenlétes szolgálatot látott el a vádbeli időben, nem tartozott a szabadlevegőn tartózkodást biztosító felügyelő szolgálati utasítása hatálya alá, illetve szemrevételezéssel ellenőrizte az udvar területét. Az elsőfokú katonai tanács a vádlott védekezésének ellenőrzésére kihallgatta tanúként **tanú1-t** és **tanú2-t**, akik a vádlott védekezését alátámasztották, továbbá **tanú3-t**, továbbá ismertette a releváns okirati bizonyítékokat, köztük a vádlott szolgálati jelentését, a 30514/1114/2016. számú szolgálati utasítást és a 26/2015. számú BVOP szakutasítást. Helyszíni tárgyalást tartott a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézetben, ahol megtekintette a sétálóudvart is. Az elsőfokú bíróság az általa kihallgatott **tanú3** vallomása és az ismertetett iratok alapján a vádlott védekezésével szemben állapította meg a tényállást ítélete 2. oldalán. Indokolási kötelezettségének a szükséges mértékben eleget tett. Az ítélete mentes a Be. 592. § (1) és (2) bekezdésében írt hiányosságoktól, és azt a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa elfogadta felülbírlata alapjául.

A vádlott felmentése érdekében előterjesztett fellebbezést - más okból - a másodfokú bíróság alaposnak találta.

Az elsőfokú bíróság az általa megállapított tényállás alapján a vádlott bűnösségét megállapította a Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségében. Azt rőta a vádlott terhére, hogy készenlétes felügyelői szolgálata során a sétálóudvar talaját nem ellenőrizte. Az elsőfokú bíróság jogi álláspontját e körben ítéletének 4. oldal utolsó két bekezdésében fejtette ki. E szerint a vádlott súlyos kötelességszegő mulasztásának eredményeként az adott szolgálat célja részben megghiúsult.

A másodfokú bíróság az elsőfokú katonai tanács jogi okfejtésével nem értett egyet.

A Btk. 438. § (1) bekezdésébe ütköző szolgálatban kötelességszegés vétségét az követi el, aki ör-, ügyeleti vagy egyéb készenléti szolgálatában elalszik, szeszesealt, illetve kábítószert vagy kábítószernek nem minősülő kábító anyagot vagy szert fogyaszt, rendeltetési helyét elhagyja, vagy a szolgálat ellátására vonatkozó rendelkezést más módon súlyosan megszegi.

Az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a vádlott készenlétes felügyelői szolgálatba volt vezényelve, és szolgálata során délelőtt a fogvatartottak szabad levegőn tartózkodását kellett biztosítania, hiszen a vádlott 30514-2/1514/2016. számú munkaköri leírása IV/3/2. pontja szerint speciális munkaköri feladatként a biztonsági felügyelő beosztható biztosítási feladatra, míg a b)

pont értelmében feladata, hogy megismerje és végrehajtsa a szolgálati és őrutasításokban meghatározott feladatokat. Az elsőfokú bíróság ekként helyesen állapította meg, hogy a vádlott magatartásával megszegte a Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokának 26/2015. (III. 31.) OP szakutasítás XI. fejezet 479/a. pontjában a szabadlevegőn tartózkodás felügyeletét ellátó felügyelő azon köelmét, amely előírja a szabadlevegőn tartózkodásra kijelölt terület átvizsgálását a szabadlevegőn tartózkodásának megkezdése előtt, illetve a szabadlevegőn tartózkodást biztosító felügyelő részére kiadott 30514/1114/2016. számú szolgálati utasítás 9/2. pontjában rögzített előírást, mely szerint különleges feladata a szabadlevegőn tartózkodás megkezdése előtt a sétaudvar egész területének biztonsági szempontból való átvizsgálása. Az elsőfokú bíróság azonban elmulasztotta annak vizsgálatát, hogy a vádlott e részbeni mulasztása azonos súlyúnak tekinthető-e, mint a szolgálatban kötelességszegés nevesített elkövetési magatartásai, a szolgálatban történő elalvás, tudatmódosító szer fogyasztása, vagy a rendeltetési hely elhagyása.

A kimunkált bírói gyakorlat szerint (BH.1995/448., BH.2002/133., BH.2017.4.112.) a szolgálatra vonatkozó szabályok „más módon történő megszegése” megállapításához annak vizsgálata szükséges, hogy az alapeset törvényi tényállásában nevesítve megjelölt három elkövetési magatartással legalább azonos súlyú, a szolgálatra nézve azonos mértékű jogsérelmet előidéző magatartás megvalósult-e. Akkor valósítja meg a szolgálatban kötelességszegés vétségét a szolgálatra vonatkozó szabályok más módon történő megszegése, ha az megghiúsítja a szolgálat rendeltetését.

Az irányadó tényállás alapján megállapítható, hogy a vádlott az őt terhelő kötelezettségnek részben eleget tett, mert az első fogvatartotti csoport lekísérésekor ellenőrizte a sétálóudvar ajtajának zárhatóságát, az oda nyíló rács zártságát, és a kerítés épségét. A másodfokú bíróság álláspontja szerint az a körülmény, hogy nem tett mindenben eleget az ellenőrzés során rá háruló kötelezettségnek, azaz elmulasztotta a sétálóudvar talajának ellenőrzését, az általa ellátott szolgálat alaprendeltetését nem hiúsította meg, az szabályellenesnek és szakszerűtlennek tekinthető, azonban a szolgálati bűncselekmény megállapítására nem alkalmas (BH.2002/133.). Megállapítható, hogy a vádlott kötelessége egy részének eleget tett, ezért bűncselekmény a terhére nem róható, cselekménye fegyelemsértés megállapítására lehet alkalmas és nem ütközik a Btk. 438. § (1) bekezdésében írt szolgálatban kötelességszegés vétségébe.

Az előzőekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsa a vádlottat az ellene szolgálatban kötelességszegés vétsége (Btk. 438. § (1) bekezdés) miatt emelt vád alól a Be. 566. § (1) bekezdés a./ pontja alapján - bűncselekmény hiányában - felmentette.

A Fővárosi Ítéltábla Katonai Tanácsának ítélete a Be. 606. § (1) bekezdésén, a fellebbezési jog a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés b./ pontján alapszik.

Budapest, 2018. november 16.

. Ruzsás Róbert hb. dandártábornok s.k.
a tanács elnöke

Dr. Szabó Éva hb. alezredes s.k.
előadó bíró

. Mészáros László hb. ezredes s.k.
bíró

